

Rigt illustreret bog fortæller historien om FDB's betydelige aftryk på dansk design

Jørn Guldborg: BrugsKunst - FDB og den kulturelle mission 1930–50

I *BrugsKunst* fortæller Jørn Guldborg historien om, hvordan FDB i midten af det 20. århundrede blev en afgørende drivkraft bag dansk designs gennembrud – ikke kun som handelsorganisation, men som kulturinstitution med folkeoplysning som mål.

"Med denne bog foreligger nu en fyldig gennemgang af FDB's kulturelle satsninger frem til 1950 med et forsøg på at udpege både en indre sammenhæng og relevante berøringsflader til bevægelser og tendenser i samtidens danske og europæiske designkultur." – *Citat fra bogen*

Midten af det 20. århundrede fremhæves ofte som en guldalder for dansk design, hvilket helt konkret kom til udtryk i periodens eksporttal. Men historien har også et lokalt dansk forløb. Med FDB som central aktør kom der også øget fokus på boligudstyr til almindelige danskeres hjem, og i løbet af 1940'erne blev det muligt bl.a. at vælge de enkle industrifremstillede møbler, som Børge Mogensen tegnede for FDB, som alternativ til de tunge møblelementer, der ellers var dominerende i tiden.

Oplysning og kulturformidling havde været en del af FDB's formål siden oprettelsen i 1896. I starten bestod indsatsen af foredragsaftner og bogudlån i de lokale brugsforeninger landet over, men i løbet af 1930'erne og 1940'erne ændrede kulturformidlingen karakter og blev præget af initiativer fra centralt hold. Det var daværende førstedirektør Frederik Nielsen, der gik forrest, og hans mål var ambitiøst. Han ville fremme kvaliteten af FDB's brugsting og højne medlemmernes smag.

Sammen med arkitekt og kunstnerisk konsulent hos FDB, Steen Eiler Rasmussen, søsatte Frederik Nielsen i 1939 den storstilede satsning: kampagnen for Gode Brugsting. Ambitionerne blev for alvor forløst af arkitekt Børge Mogensen, der fra 1942 til 1950 tegnede mange af de møbler, vi i dag forbinder med begrebet FDB-møbler.

Jørn Guldborg, f. 1948, kunsthistoriker, lektor emeritus i designstudier ved SDU, Kolding. Har bl.a. forsket og skrevet om skandinavisk designhistorie, herunder om PH som kulturkritiker og kunstner.

Jørn Guldborg

BrugsKunst

296 sider

Forlagets pris: 399,95 kr.

Udk. 13. november 2025